

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zażalenia **M. W.**
na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K.
z dnia 30 lipca 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 stycznia 2021 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w K.,
zawartego w postanowieniu z dnia 21 grudnia 2020 r., II Kp (...),
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i sprawę II Kp (...) przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w T..**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 grudnia 2020 r. Sąd Rejonowy w K. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Sprawa dotyczy zażalenia na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 30 lipca 2020 r. o odmowie wszczęcia śledztwa z zawiadomienia M. W. o popełnieniu przestępstwa przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez imiennie wskazanego w tym zawiadomieniu Sędziego Sądu Rejonowego w K. oraz Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K..

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd ten stwierdził, że wobec faktu wskazania przez M. W. jako ewentualnych

sprawców m.in. sędziego Sądu Rejonowego w K. oraz Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. w odbiorze społecznym mogłoby powstać przekonanie, że sprawa zostanie rozstrzygnięta w sposób nieobiektywny przez sędziów tego Sądu. Sąd wnioskujący wskazał, że wymienione w postanowieniu o odmowie wszczęcia śledztwa osoby są bądź osobiście znane bądź znane z racji kontaktów zawodowych sędziom Sądu Rejonowego w K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Z akt sprawy wynika, że Sąd Rejonowy w K., rozpoznając sprawę II Kp (...), miałby się ustosunkować do decyzji prokuratora, wydanej na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków oraz przekroczenia uprawnień w dniu 19 maja 2020 r. w siedzibie Sądu Rejonowego w K. przez wskazanych w zawiadomieniu o popełnieniu przestępstwa: sędziego Sądu Rejonowego w K. oraz Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K., podczas posiedzenia w przedmiocie rozpoznania zażalenia M. W. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K. z dnia 26 listopada 2019 r., PR 1 Ds. (...), w przedmiocie umorzenia śledztwa poprzez nieprzeanalizowanie dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia M. W. oraz niewysłuchanie go, czym mieli działać na szkodę interesu prawnego M. W., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. Rozpoznanie sprawy II Kp (...) miałoby zatem polegać na analizie przesłanek do wszczęcia postępowania przygotowawczego w związku z wykonywaniem czynności służbowych przez Sędziego Sądu Rejonowego w K. oraz Prokuratora Prokuratury Rejonowej w K..

W sprawach dotyczących zażaleń na postanowienia prokuratora o odmowie wszczęcia śledztwa w związku z zawiadomieniami o możliwości popełnienia przestępstw przez sędziów czy prokuratorów, niekiedy Sąd Najwyższy uznawał za zasadne uwzględnienie wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: 12 sierpnia 2019 r., IV KO 82/19; 2 stycznia 2020 r. IV KO 163/19; 3 stycznia 2020 r., I KO 152/19). Zauważyć należy, że w podobnych okolicznościach faktycznych zapadały też orzeczenia odmienne, bowiem zawsze rozstrzygnięcie o przekazaniu właściwości determinują konkretne

okoliczności sprawy (por. m.in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 grudnia 2019 r., wydane w sprawach: IV KO 149/19 oraz IV KO 150/19).

W tej konkretnej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego, ze względu na układ sytuacyjny, zachodzi podstawa do zastosowania instytucji z art. 37 k.p.k. Pomimo tego, że zażalenie dotyczy postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa wydanego w jego fazie *in rem*, to jednak Sąd Rejonowy w K. musiałby podjąć decyzję pośrednio dotyczącą jednego z sędziów orzekających w tym właśnie Sądzie, dodatkowo również w pionie karnym (w rzeczywistości w tym samym wydziale karnym), jak również Prokuratora miejscowej Prokuratury Rejonowej. Taki stan rzeczy mógłby powodować w odbiorze społecznym uzasadnione wątpliwość co do tego, czy decyzje procesowe są podejmowane w warunkach pełnego obiektywizmu.

Sąd Najwyższy dostrzega to, że fakt urzędowej znajomości sędziów, prokuratorów lub innych osób występujących przed sądem nie może stanowić o istnieniu uzasadnionej obawy co do braku bezstronności orzekających w sprawie sędziów. Podkreślić jednak należy, że czyn będący przedmiotem postępowania wyjaśniającego, a zakończonego odmową wszczęcia śledztwa, miał zostać popełniony na terenie budynku Sądu Rejonowego, podczas posiedzenia, w którym oprócz ustalonego Sędziego tego Sądu, uczestniczył Prokurator Prokuratury Rejonowej w K., który przecież jest służbowo powiązany z Sądem Rejonowym w K.. Na marginesie zauważyć należy, że postanowienie w sprawie odmowy wszczęcia śledztwa wydawał Prokurator Rejonowy w K., a zatem Prokurator z innej jednostki, co uzasadnia przekonanie, że również organ prokuratorski dążył do obiektywnego i bezstronnego rozpoznania sprawy.

Podsumowując, w ocenie Sądu Najwyższego jest prawdopodobne, że w razie rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy przez wyżej wymieniony Sąd Rejonowy mogłoby powstać przekonanie (zapewne nieuzasadnione), o braku warunków do jej rozstrzygnięcia w sposób obiektywny. Tymczasem w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się zasadnie, że kryterium "dobra wymiaru sprawiedliwości" z art. 37 k.p.k. należy odnosić do sytuacji, które mogą stwarzać w odbiorze społecznym przekonanie o niezdolności danego sądu do obiektywnego i rzetelnego rozpoznania sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2018 r.,

V KO 31/18; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2018 r., III KO 62/18).

W zaistniałym układzie sytuacyjnym przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu ma na celu wykluczenie mogących powstać w opinii publicznej nieuzasadnionych wątpliwości w tej materii.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.